

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.

Ali Rıza Öztürk
Mersin Milletvekili

Başbakan Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 9 Ocak 2012 günü Norveç Başbakanı Jels Stoltenberg ile yaptığı görüşmeden sonra düzenlenen ortak basın toplantısında; Genelkurmay eski Başkanı Orgeneral İlker Başbuğ tutukluluk haliyle ilgili bir soruya Başbakan şu yanıtı vermiştir:

"...Konuyla ilgili bir yasal süreç başlamış vaziyette. Benim herhangi bir değerlendirmeye girmem uygun olmaz. Ancak 2 yıl beraber çalıştığımız bir mesai arkadaşımıdır ve burada tutuklama yoluyla değil de tutuksuz yargılanma-ki her zaman söylediğim tezimdir- olması, bizim her zamanki arzumuzdur. Ve bunun da süratle bu noktada neticelenmesi yine şahsımın ve partimin arzusudur. Çünkü bu şekildeki bir yolu biz, isabetli bir yol olarak görmüyoruz..." demiştir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi; öteden beri verdiği pek çok kararında, Türkiye'de tutukluluk kurumunun iyi çalışmadığını, insanların haksız yere özgürlüklerinden yoksun bırakıldıklarını işaret etmektedir. AİHM; Türkiye'de yargılama sisteminden ve yasadaki kaynaklanan " yaygın ve sistematik" bir sorun bulunduğunu ve sorunun da;

- Mahkemelerin tutuklama ya da tutukluluğun devamına karar verirken "...suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu, dosyanın içeri, sanığın kaçma şüphesi.." şeklinde soyut, klişe bir gerekçe kullanmalarından,
- Teminatla salıverme, yurtdışına çıkma yasağı gibi başka koruma önlemlerini dikkate almamalarından
- Tutukluluğun, hukuka uygunluğunu incelerken çekişmeli bir duruşma yapmamalarından kaynaklandığını

belirtiyor. Türk Hükümetinin bu durumun düzeltilmesi için gereken önlemleri almasını istiyor.

Türkiye, AİHM'nin yargı yetkisini kabul etmiştir. Anayasanın 90.maddesi, AİHM kararları ile yasalar arasında çelişki varsa AİHM'nin kararlarının esas alınmasını öngörüyor. Başka bir deyişle Türkiye'de AİHM kararları yasalardan önce geliyor. AİHM kararları, Türk Mahkemeleri için bağlayıcı olup Türk Yargıç ve savcıları da uygulamak zorundadır.

Bu nedenle yargıçların tutuklama ya da tutukluluğun devamına karar verirken AİHM kararlarındaki ilkeleri göz önünde bulundurmaları Anayasanın bir gereğidir. Oysa Yargıçlar, bu anayasal yükümlülüğü yerine getirmiyorlar. Bu çerçevede;

1-) Sayın Başbakan, açıklamanızda belirttiğiniz gibi “..tutuklama yoluyla değil de tutuksuz yargılama..” şahsınızın ve partinizin gerçekten arzusu ise, tutuklu yargılamayı, isabetli bir yol olarak görmüyorsanız ve bu konuda gerçekten samimi iseniz; Başkanı bulunduğunuz Adalet ve Kalkınma Partisi, TBMM’de 22.,23 ve 24.dönemlerinde 325 ‘i aşkın milletvekiline sahip olması nedeniyle istediği yasayı tek başına çıkarma imkanı bulunduğu ve AİHM’si de,Türk Hükümetinin bu durumun düzeltilmesi için gereken önlemleri almasını ısrarla istediğine göre ; Tutukluluk konusunda, sizin ve partinizin arzu ettiği, AİHM’nin de istediği yasal düzenlemeyi bu güne kadar neden yapmadınız ? Hala da neden yapmıyorsunuz?

2-) Açıklamanızda belirttiğiniz gibi “tutuksuz yargılama” sizin ve partinizin gerçek ve samimi arzusu ise tutuklu yargılamayı isabetli yol olarak görmüyorsanız, CHP milletvekili arkadaşlarımla birlikte verdiğim CMK’da “..tutuklama nedenleri ve tutukluluk süreleri “ hakkındaki maddelerde AİHM’nin öngördüğü kurallara uygun değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifimizin yasalaşması için neden destek vermiyorsunuz?

3-) Vermiş olduğumuz kanun teklifini desteklemediğinize göre “tutukluluk” konusunda sizin de arzu ettiğiniz yasal değişikliği hükümet ya da AKP grubu olarak neden yapmıyorsunuz?

4-) AİHM, tutuklama kararları verilirken suçlar arasında ayırım yapmıyor. Türkiye’de mahkemeler, CMK 100/3.maddesi kapsamına giren suçlarda; suç işlendiğine dair kuvvetli şüphenin varlığını, tutukluluğun devamı için yeterli sayıyor. Oysa AİHM’ye göre tutukluluğun uzatılabilmesi için mutlaka kaçma, delilleri yok etme, salıverilme halinde yeniden suç işleme şüphesini haklı gösterecek somut verilerin bulunması gerekiyor. Başka ülkeler, AİHM’ye uyum sağlamak için yasalarını değiştirirken, Türkiye’de bireyin özgürlüğünü ilgilendiren son derece ciddi bir konuda, hukuk ve insan hakları ayıbından kurtulmak için gereken önlemleri neden almıyorsunuz?

5-) Sayın Başbakan, açıklamanızda belirttiğiniz gibi “..tutuklama yoluyla değil de tutuksuz yargılama..” şahsınızın ve partinizin de arzusu ise o zaman bu konuda gerekli düzenlemenin yapılmasını kim ya da kimler engelliyor?

6-) Sayın Başbakan, “..tutuklama yoluyla değil de tutuksuz yargılama..” şahsınızın ve partinizin de arzusu ise, tutuklamayı, isabetli yol olarak görmüyorsanız; bu arzunuzun gerçekleşmesi için hiçbir şey yapmadan neden bekliyorsunuz? Bundan böyle hiçbir şey yapmadan beklemeyi sürdüreceksiniz? Bundan sonra bu konu ile ilgili olarak ne yapacaksınız?